

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/188/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320208265
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1320208265.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X.na P., B. J. XX.XX.XXXX, štátneho občana SR, zastúpeného opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, so sídlom: Krátka 1, Senec, maloleté dieťa rodičov - matky: Z. V., B. J. XX.XX.XXXX, O. X.: Č. XXXX/XX, W., štátnej občianky SR a otca: T. P., B. J.H. XX.XX.XXXX, O. X.: Ľ. XX, X., štátneho občana SR, zastúpeného AK Zahradnikova.SK s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 12, IČO: 50 187 309, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, za konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 10. septembra 2020, č. k. 37P/199/2020 - 45, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 10. septembra 2020, č.k. 37P/199/2020 - 45 potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III uznesením zo dňa 10. septembra 2020, č.k. 37P/199/2020 - 45, návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia uviedol, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným súdu prvej inštancie dňa 09.09.2020, sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca a súčasne nariadil matke, aby odovzdala maloletého do osobnej starostlivosti otca. O trovách konania navrhol rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Svoj návrh otec maloletého dieťaťa odôvodnil tým, že s matkou sú rodičmi maloletého X. P., ktorý sa narodil dňa XX.XX.XXXX. Narodenie maloletého je zapísané v knihe narodení matričného úradu X. - G., zväzok XX, ročník XXXX, strana X, por. č. XXXX. Manželstvo s matkou maloletého neuzatvorili a obaja sú slobodní. Otec ani matka maloletého nemajú žiadne ďalšie vyživovacie povinnosti. Aktuálne neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, na základe ktorého by bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti jedného z rodičov. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 17.06.2020, č.k. 11CoP/170/2020-77 zmenil uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 13.05.2020, č.k. 39P/103/2020-34, ktorým bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky tak, že návrh matky zamietol. Zároveň Krajský súd v Bratislave rozhodol uznesením zo dňa 06.07.2020, č.k. 20CoP/79/2020-70 tak, že potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava III, č.k. 38P/90/2020-20 zo dňa 13.05.2020, ktorým boli zamietnuté návrhy otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého do jeho starostlivosti. Z dôvodu, že matka bránila otcovi v styku s maloletým v čase, kedy jej bol maloletý na základe vykonateľného uznesenia zverený do starostlivosti, otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Na základe návrhu otca (podaného v čase pred doručením rozhodnutí Krajských súdov v Bratislave o odvolaniach voči uzneseniam Okresného súdu Bratislava III), súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletým synom uznesením zo dňa 15.07.2020, č.k. 40P/37/2020-71. Matka, napriek vedomosti o existencii predmetného uznesenia a následne aj potom, čo jej bolo uznesenie doručené a stalo sa vykonateľným

dňa 17.08.2020, naďalej pokračuje v bránení v styku otca s maloletým, podmieňuje kontakt otca s maloletým svojou prítomnosťou na mieste ňou určenom a nerešpektuje súdne rozhodnutie. Otec sa snažil uvedené riešiť aj v spolupráci s ÚPSVaR, ako aj s políciou, ale neúspešne. Otec preto pristúpil aj k podaniu návrhu na výkon predmetného uznesenia. S ohľadom na reakcie matky je však zjavné, že dobrovoľné plnenie z jej strany nie je možné očakávať. Otec má za to, že je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia a je potrebné bezodkladne upraviť pomery k maloletému tak, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti otca. V danom prípade došlo k novým skutočnostiam a zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie v otázke potreby úpravy zverenia maloletého do starostlivosti otca. Odvolací súd v uznesení, ktorým potvrdil uznesenia súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol: „Odvolací súd v danom konkrétnom prípade konštatuje, že podstatnou skutočnosťou v tomto štádiu konania je, že matka nebráni otcovi v styku s maloletým“ To, že otec nemá kontakt s maloletým podľa jeho predstáv, respektíve odsťahovanie sa matky s maloletým z rodičmi dohodnutého miesta pobytu maloletého, bez preukázania subjektívnej svojvoľnosti konania matky, nepostačuje na prijatie záveru súdu, že je nevyhnutné nariadenie otcom navrhovaného neodkladného opatrenia.“ Subjektívnu svojvoľnosť konania matky vo veci odsťahovania maloletého preukazuje okrem iného aj uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 04.08.2020, č.k. 3NcC/5/2020-176, podľa ktorého je na konanie miestne príslušný Okresný súd Bratislava III. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.06.2020, č.k. 11CoP/170/2020-77, v rámci ktorého iný senát odvolacieho súdu konštatoval svojvoľnosť odchodu matky s maloletým z Bernolákova do Košíc. Fakt, že matka bráni otcovi v styku s maloletým je preukázaný potrebou nariadenia neodkladného opatrenia a vydaním uznesenia o úprave styku otca s maloletým. Fakt, že matka nerešpektuje súdne rozhodnutie a naďalej bráni otcovi v kontakte preukazuje komunikácia medzi rodičmi, odmietnutie matky odovzdať otcovi maloletého, v zmysle uznesenia súdu, ako aj podaný návrh na výkon uznesenia. Otec sa snažil s matkou dohodnúť na odovzdaní maloletého už skôr. Otec informoval matku o vydaní uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia a aj jej predmetné uznesenie zaslal na základe jej tvrdenia, že jej nebolo doručené. Napriek vedomosti o uznesení matka otcovi uviedla, že mu maloletého neodovzdá. Pred vydaním uznesenia mu systematicky neumožňovala styk s maloletým, z dôvodu iného programu s maloletým. Potom, čo otec zistil, že neodkladné opatrenie je už vykonateľné, bezprostredne kontaktoval matku, že si príde pre maloletého v súlade s rozhodnutím. Reakcia matky bola, že podáva odvolanie, aby maloletého nevystavoval stresom. Otec v snahe byť v kontakte so synom meral cestu do Košíc, aby si mohol maloletého, čo možno najskôr vyzdvihnúť. Matka otcovi uviedla, že je na výlete (predtým otca o uvedenom neinformovala) a stále ho odkazovala, že môže prísť cez víkend podľa jej stanovených podmienok (za jej prítomnosti, v ňou určenom čase a mieste). Otec šiel požiadať o pomoc políciu, aby kontaktovali matku, tá však na realizované telefonáty nereagovala a nezdvihla ich. Skutočnosť, že otec bol dňa 19.08.2020 v Košiciach, za účelom prevzatia si maloletého, pričom povinná mu neumožnila byť so synom a následne išiel na políciu, čo dokumentuje aj potvrdenie od práp. Ing. Martina Báranyho. Uvedené je zaznamenané v knihe fonogramov a v informačnom systéme pod č. 232.20/1629. Nakoľko snaha otca byť s maloletým už od stredy (bezprostredne po nadobudnutí vykonateľnosti uznesenia) bola bezúspešná, otec sa opätovne pokúsil o styk s maloletým cez víkend t.j. dňa 22.08 - 23.08.2020, pretože matka počítala s tým, že tento víkend má otec prísť za maloletým. Matka však vyslovene uviedla, že nebude rešpektovať uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia. Matka realizuje kroky poškodzujúce v prvom rade maloletého, pričom sa snaží fabulovať v rámci komunikácie s otcom akési „napádanie“, či psychické ataky, ktoré však zjavne spočívajú v tom, že otec chce byť so synom, nepodriadil a nezmieril sa so svojvoľným konaním matky a jej určeným pravidlám. Skutočnosť, že s matkou nie je možné viesť komunikáciu, ktorá by smerovala k dohode (pre matku je dohoda niečo, čo určí ona), svedčí aj reakcia na začatie mediácie, ktorú chcel iniciovať otec. Dňa 22.8.2020 potom, čo otec matku opäť nenašiel v mieste jej bydliska, bol na polícii v Ťahanovciach (Košice). Po opakovaných pokusoch sa im podarilo spojiť s matkou a napriek ich poučeniu uviedla, že otcovi maloletého neodovzdá a môže byť s ním len pod dohľadom za jej prítomnosti. Uvedené je zaznamenané pod číslom udalosti XXX.XX/XXX. Následne šiel otec do Sene, kde sa matka s maloletým zdržiavala a požiadal o spoluprácu aj políciu s vierou, že ich výzva bude mať na povinnú pozitívny vplyv. O uvedenom je záznam na policajnej stanici Čaňa s číslom udalosti XXX.XX/XXX. Touto cestou žiada súd, aby si o uvedenom vyžiadal záznam priamo z polície. Napriek tomu, že matka bola opakovane vyzvaná zo strany otca aj polície, popiera existenciu uznesenia, maloletému neumožnila byť s otcom, a tak otcovi zostávalo jediné, vrátiť sa späť do Bratislavy. Otec opätovne požiadal matku, aby mu maloletého odovzdala vo štvrtok dňa 03.09.2020 v súlade s uznesením, čo matka opakovane odmietla. Napriek snahe otca, ako aj odporúčaní v odôvodneniach súdnych rozhodnutí, matka neurobila žiadne kroky pre reparáciu nežiadúceho stavu,

v ktorom sa maloletý nachádza. V prípade, ak v tomto štádiu nedôjde k zásahu zo strany súdu, uvedené môže mať nenapraviteľné negatívne dôsledky na vývoj dieťaťa a viesť k porušeniu jeho základných práv, a to z toho dôvodu, že matka nie je schopná dohodnúť sa s otcom na výchove a starostlivosti zo strany oboch rodičov a nerešpektuje právo maloletého dieťaťa na udržanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s jeho otcom. Toto bezdôvodné a zámerné konanie zo strany matky, ktorým aktuálne porušuje aj vykonateľné uznesenie súdu nemôže naďalej požívať ochranu. Matka v zásade svojím konaním bez akéhokoľvek dôvodu obmedzuje výkon rodičovských práv a povinností otca k maloletému dieťaťu. S poukazom na prístup matky je zjavné, že v prípade, ak nedôjde k dočasnému zvereniu maloletého dieťaťa do starostlivosti otca, bude matka naďalej konať v rozpore s právami a záujmom maloletého dieťaťa a právami druhého rodiča. V danom konkrétnom prípade sú vyjadrenia matky, ohľadom rešpektovania otca len prázdny deklaráciami, ktoré nemajú žiadnu oporu v skutočnom stave vecí. V prípade nenariadenia neodkladného opatrenia hrozí, že dôjde k narušeniu vzťahu a citových väzieb rodiča a dieťaťa, pričom otec v doterajšom živote maloletého mal podstatnú a nenahraditeľnú úlohu. Narušenie vzťahu otca a maloletého zámerným a bezdôvodným konaním zo strany matky môže vytvoriť stav, ktorý bude do budúcnosti následne nezvratný. Skutočnosť, že matka bráni otcovi v kontakte s maloletým, podmieňuje ho svojou prítomnosťou, pričom nerešpektuje ani vykonateľné uznesenie súdu jasne preukazuje, že došlo k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie v otázke dočasného zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca. Nakoľko neumožňovanie styku rodiča s dieťaťom je dôvodom na zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti uvedené analogicky je dôvodom aj na odobratie maloletého z faktickej osobnej starostlivosti matky a rozhodnutie o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti otca. Otec preto navrhuje, aby súd uložil matke povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti otca a ponechať ho v nej až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. S ohľadom na doterajšie vykonané dokazovanie vo veci starostlivosti súdu o maloletého je zjavné, že otec (nie matka) koná tak, aby boli v prvom rade dodržiavané práva maloletého dieťaťa. Otec sa snaží o zmiernu komunikáciu s matkou, nikdy nekonal v rozpore s akýmkoľvek súdnym rozhodnutím, snaží sa o nápravu vzniknutého stavu konaním matky dostupnými právnymi krokmi, robí všetko preto, aby si udržal kontakt s maloletým a on je ten, ktorý sa napriek ujme spôsobenej matkou snaží aj o mimosúdne riešenie sporu, a za týmto účelom oslovil aj mediátora. Matka však nemá záujem a práve jej konanie a prístup preukazuje, že nie je schopná konať v záujme dieťaťa a v súlade s jeho názorom a prejavenu vôľou. Z doteraz vykonaného dokazovania v konaniach vo veci samej je preukázané, že otec má všetky predpoklady na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletého, pričom je preukázané citové naviazanie maloletého na jeho otca. Otec má vytvorené podmienky pre zabezpečovanie výchovy a starostlivosti o maloletého, žije naďalej v domácnosti, z ktorej matka maloletého neoprávnene premiestnila do Košíc. Maloletý bol prijatý do štátnej škôlky v Bernolákove, kam ho otec opätovne prihlásil. Škôlku v Bernolákove vybrali rodičia pre maloletého spolu a pôvodne tam mal nastúpiť ešte začiatkom roka 2020. V danom čase ho neprijali, a preto otec podal opätovnú žiadosť. Maloletý mal zabezpečenú okrem toho súkromnú škôlku v Ivanke pri Dunaji, ktorú navštevoval a kde bol zvyknutý. Otec počítal s tým, že maloletý bude naďalej túto škôlku navštevovať, avšak matka maloletého bez vedomia otca zo škôlky odhlásila. Otec zároveň poukazuje na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.06.2020, č.k. 11CoP/170/2020-77 ohľadom citovej naviazanosti maloletého na otca, o tom, že neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti otca, pričom dôvodom pre ponechanie maloletého v starostlivosti matky nie je ani predĺžená rodičovská dovolenka matky (chodí do práce), ani OČR, ani zdravotný stav maloletého (chodí do predškolského zariadenia). Vek maloletého (X G.) nie je rozhodujúcim kritériom pre ponechanie maloletého v osobnej starostlivosti matky, keďže v doterajších konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletého bolo dostatočne osvedčené, že matka je ten z rodičov, ktorý nespĺňa predpoklady na zabezpečovanie osobnej starostlivosti o dieťa v jeho najlepšom záujme, nerešpektuje druhého rodiča a ani názor maloletého dieťaťa. Matka nadradila svoj záujem nad záujem maloletého dieťaťa, vtedy keď maloletého presťahovala bez súhlasu otca do Košíc a aktuálne matka zjavne za účelom zotrvania v Košiciach, narúša vzťah otca a dieťaťa a opätovne bezdôvodne kladie svoj záujem nad záujem dieťaťa byť s otcom. Otec nikdy nechcel eskalovať konflikty medzi rodičmi do takej miery, že by maloletého odňal matke, tak ako to urobila ona, a preto opätovne volí cestu (keďže dohoda s matkou nie je možná) domáhania sa ochrany práv dieťaťa a rodiča prostredníctvom súdu. Týmto zároveň poukazuje na návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 03.08.2020, ktorým sa matka opätovne domáhala zverenia maloletého do osobnej starostlivosti, pričom toto konanie bolo uznesením zo dňa 28.08.2020, č.k. 39P/188/2020 - 68 zastavené. Matka v rámci návrhu uviedla, že je stále zamestnaná v spoločnosti Concetrix Services Slovakia s.r.o. v Bratislave. Matka má preto vytvorené všetky podmienky pre to, aby po návrate maloletého do jeho prirodzeného výchovného a sociálneho zázemia v Bernolákove, sa mohla podieľať na starostlivosti

a výchove o maloletého. Otec zároveň považuje za potrebné reagovať na tvrdenia matky ohľadom zdravotných problémov s maloletým týkajúcich sa stolice. V minulosti mal maloletý problémy so stolicou, keď sa odúčal od plienky a stávalo sa, že ju zdržiaval. Problém so stolicou však riešil a tieto problémy ustali a vyriešili sa už vo februári 2020. Matkine tvrdenie je preto klamlivé a zavádzajúce. Neexistuje žiadna súvislosť medzi odsťahovaním sa matky a vyriešením tohto problému nie je žiadna súvislosť, keďže v čase, kedy sa matka odsťahovala už neexistoval. Okrem toho matka poukazuje na to, kedy sa uskutočnili videohovory otca s maloletým, či kedy mu poskytla informácie o maloletom. Tento matkou uvedený rozsah pritom jasne preukazuje nepravidelnosť a nedostatočnosť umožneného kontaktu otca a maloletého. V tejto súvislosti otec udáva prehľad termínov za posledné obdobie, kedy sa mal a nerealizoval sa videohovor otca s maloletým, alebo kedy otec žiadal o kontakt so synom: 04.07., 05.07., 06.07., 17.7., 27.07., 28.07., 02.08., 07.08., 09.08., 10.08., 15.08. atď. Informácie k bráneniu v styku otca s maloletým otec uviedol v rámci návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (40P/37/2020). Rozhodnutie o zverení maloletého do starostlivosti otca je opodstatnené a dôvodné, nakoľko maloletý bude ďalej vo svojom pôvodnom bydlisku a domove. Otec prirodzene matke umožní pravidelný a plnohodnotný kontakt s maloletým, a to bez jeho prítomnosti a na mieste matkou určenom. Otec v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 37P/246/2017 zo dňa 13.09.2017 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20.12.2017 sp. zn. 11CoP/551/2017, kde súdy rozhodli na základe podobných skutkových okolností o zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti otca. S ohľadom na princíp právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia poukazuje aj na odôvodnenie rozhodnutia: „S odstupom času je však nutné konštatovať, že matka koná v rozpore s obsahom svojej rodičovskej zodpovednosti, kedy ako rodič, ktorý má dieťa vo faktickej osobnej starostlivosti, nerešpektuje postavenie otca ako rodiča v živote maloletého a vo výkone jeho rodičovských práv a povinností ho obmedzuje do takej miery, že mu ich faktický výkon v zásade znemožňuje, a to bez zjavného dôvodu a predovšetkým bez existencie zákonného podkladu pre takéto konanie, keďže doposiaľ nebolo vo veci maloletého vydané žiadne rozhodnutie, týkajúce sa výkonu rodičovských práv a povinností. Za súčasnej situácie, kedy je konanie matky vo vzťahu k výkonu rodičovských práv a povinností otca neprimerané a nesúladne so záujmami maloletého v nadväznosti na výkon rodičovských práv a povinností otca a kedy matka svojim konaním demonštruje zjavnú neochotu rešpektovať záujem otca podieľať sa na starostlivosti a výchove maloletého je nevyhnutné s ohľadom na záujem maloletého, návrhu otca vyhovieť. Za súčasnej situácie je nevyhnuté prihliadnúť na tú skutočnosť, že vnímanie rodičovskej zodpovednosti na strane otca je vhodnejšie, než je tomu v súčasnosti na strane matky. U otca sa nadôvažok jedná o prostredie, ktoré je maloletému dôverne známe a považuje ho za svoj domov.“ V danom prípade je potrebné pri rozhodnutí vziať do úvahy aspekt správania a konania oboch rodičov. Z aktuálneho skutkového stavu je nielen osvedčené, ale preukázané, že otec je ten z rodičov, ktorý sa snaží o zmiernu komunikáciu, riešenie situácie a koná v súlade so záujmom dieťaťa. Správanie a prístup matky nemôže požívať právnu ochranu, keďže táto uprednostnila svoje záujmy pred záujmami syna (presťahovanie sa), koná v rozpore so záujmami maloletého (vytrhnutie maloletého z jeho prirodzeného prostredia a domova, bránenie v kontakte s otcom atď.), a súčasne koná v rozpore s vykonateľným rozhodnutím súdu. S ohľadom na tieto nové skutkové okolnosti je zjavné, že bez zásahu súdu matka nebude konať v záujme dieťaťa za účelom reparácie nežiaduceho stavu. Faktom je, že prístup matky vo vzťahu k otcovi a k potrebám maloletého sa nezmenil ani v čase, kedy jej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti, ani následne po zamietnutí jej návrhu, ani v čase pred vydaním uznesenia o úprave styku otca so synom ani po jeho vydaní. Otec sa dlhodobo snaží s matkou komunikovať, dohodnúť sa s ňou na kontakte so synom, snaží sa o zmiernu komunikáciu, len aby videl svojho syna precestuje stovky kilometrov, aj keď mu nie je umožnené byť v kontakte so synom, oslovil mediátora, avšak akákoľvek spolupráca s matkou nie je možná. Otec zároveň komunikoval s ÚPSVaR aj možnosť psychologického poradenstva pre rodinu, pričom za týmto účelom chcel cestovať aj do Košíc. Aj táto ponuka však zostala na strane matky bez odozvy. Uvedené vie potvrdiť aj kolízny opatrovník maloletého. Ak matka umožní otcovi a maloletému nejaký kontakt, maloletý sa stále pýta otca, kedy ho zoberie domov do Bernolákova. Maloletý zjavne trpí absenciou prítomnosti otca vo svojom živote, nakoľko každý jeden moment, ktorý strávi s otcom je plný vyznaní lásky, objatia a vyhľadávania jeho prítomnosti. Maloletý je odlúčený od svojho otca, od svojich rodinných príslušníkov, starých rodičov a ďalšej rodiny. Rozhodnutie matky ukončiť vzťah a ukončiť spoložitie s otcom maloletého je akceptovateľné. Rozhodnutie matky odísť so synom do Košíc, obmedzovať výkon rodičovských práv otca, brániť mu v kontakte so synom, podmieňovať ho svojou prítomnosťou a celý prístup matky v tejto veci je však neakceptovateľný. Argumentácia matky je postavená len na jej fabuláciách ohľadom povahy otca, či matkiných obáv zo správania otca (konkrétne, že jej maloletého nevráti). Otec opakovane vo svojich podaniach vo veci starostlivosti súdu o maloletého poukazoval na

to, že práve tieto obavy matky sú zjavne obavami, že by sa otec správal ako ona. Otec nie je ten z rodičov, ktorý v danom prípade konal v rozpore so záujmom a potrebami dieťaťa, avšak otec je ten z rodičov, ktorý musí bojovať za svoje rodičovské práva. Obeťou v tomto prípade je však hlavne maloletý, ktorý sa ocitol v situácii, kedy prístupom a svojvoľným neodôvodneným rozhodovaním jedného rodiča (matky) prichádza o prítomnosť, výchovu a starostlivosť druhého rovnocenného a rovnoprávneho rodiča. Matka môže tvrdiť, že mala premyslený rozchod, ale tvrdiť, že odchod do Košíc nebolo svojvoľné, ale premyslené konanie, priamo vyvracia fakt, že matka konala bez súhlasu otca, bez rozhodnutia súdu, chcela sa pôvodne presťahovať do Bratislavy (prenajať si byt, pričom v tomto znení podávala aj svoj prvá návrh na NO), je stále zamestnaná v Bratislave, avšak následne odišla do Košíc. Odchod do Košíc preto nebol jedinou možnosťou matky, a premyslenosť konania matky sa môže javiť len v tom, že to bola možnosť, ktorá vylúči otca z možnosti výkonu rodičovských práv a povinností s ohľadom na vzdialenosť. Uvedený predpoklad potvrdzuje aj následné a aktuálne konanie zo strany matky. Otec v tejto súvislosti vyjadruje presvedčenie, že úmyslom matky je vytvoriť stav, kedy udržiavaním aktuálnej situácie dôjde k odlúčeniu otca od syna, k narušeniu ich citových väzieb, k ovplyvneniu a zmene názoru maloletého syna, čím chce matka docieľiť zmenu pomerov tak, aby vylúčila inú ako svoju starostlivosť o syna realizovanú v mieste ňou svojvoľne určenom. Táto bezprostredne hroziaca a reálna ujma odôvodňuje potrebu uložiť matke povinnosť odovzdať maloletého do osobnej starostlivosti otca, v ktorej môže maloletý opätovne nadobudnúť stabilitu, istotu a svoje prirodzené zázemie.

4. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 2 ods.1, 2, § 360, § 367 Civilného mimosporového poriadku, § 324, § 25 ods.1, § 328 ods. 1, § 326 ods.1, § 329 ods. 1, 2, § 330, § 333 CSP, § 28 ods.1, 2 Zákona o rodine a vecne tým, že neodkladným opatrením môže súd nariadiť odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti rodiča alebo inej osoby, alebo do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ale aj upraviť styk rodiča s maloletým dieťaťom, ktorý ho nemá vo svojej osobnej starostlivosti v prípade, že mu je toto rodičovské právo na realizovanie styku so svojim maloletým dieťaťom odopierané proti záujmom maloletého dieťaťa bezdôvodne druhým rodičom. Súd prvej inštancie nevyhovel návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko nemal ničím preukázanú takúto neodkladnú potrebu. Otec má v súčasnosti upravený styk s maloletým uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 15.07.2020 č.k. 40P/37/2020-71 a zverenie maloletého do osobnej starostlivosti bude predmetom dokazovania a šetrenia vo veci samej. Súd prvej inštancie mal preukázané, že maloletý je fakticky v osobnej starostlivosti matky, ktorá s maloletým žije u svojich rodičov v Košiciach. Z pripojených súdnych spisov vo veci neodkladných opatrení mal preukázané, že matka sa odsťahovala s maloletým zo spoločnej domácnosti, ktorú viedla s otcom maloletého v Bernolákove, okres Senec v máji 2020 do Košíc. Už predtým matka opustila spoločnú domácnosť v marci 2019, avšak rodičia maloletého v júli 2019 obnovili spolužitie. V čase odluky rodičia zabezpečovali starostlivosť o maloletého formou striedavej osobnej starostlivosti v týždenných intervaloch, krátky a dlhý týždeň. Aktuálne matka neumožňuje otcovi stretnutia s maloletým, bez jej prítomnosti a mimo miesta ňou určeného. Rodičia nie sú dohodnutí na pravidelnom stretávaní sa otca s maloletým, stretnutia záviseli od vôle matky, preto súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 15.07.2020 č.k. 40P/37/2020-71. Podľa správy z prešetrenia pomerov zo dňa 06.05.2020 v pripojenom spise sp. zn. 39P/103/2020 maloletý X. opatrovníkovi uviedol, že v noci ho uspáva otec a spáva s tatinom, keď sa zobudí. Opatrovník uviedol, že obaja rodičia majú s maloletým vytvorený pekný vzťah. Aj medzi otcom a maloletým je vytvorené silné citové puto. Aktuálne maloletý počas pohovoru, ktorý s ním bol vykonaný dňa 14.07.2020 uviedol, že k otcovi pôjde a bude tam aj spať. Matka v rozhovore taktiež uviedla, že dieťa otca neodmieta, avšak styk otca s maloletým sa realizuje len v Košiciach za matkinej prítomnosti. Ako je vyššie uvedené, súd uznesením zo dňa 15.07.2020 č.k. 40P/37/2020-71 upravil styk otca s maloletým X. v rozsahu každý druhý týždeň od štvrtka do nedele a počas letných prázdnin v mesiaci august a vo zvyšnej časti návrh otca zamietol, s prihliadnutím k veku maloletého. Súd prvej inštancie styk upravil s tým, že otec si maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky. Nevyhovel návrhu otca v časti, aby matka si maloletého preberala v mieste bydliska otca. Podľa názoru súdu, keď má otec záujem stretávať sa so svojim maloletým dieťaťom, je potrebné si zabezpečiť jeho preberanie a odovzdávanie. Súd styk otca s maloletým synom upravil v záujme zabezpečenia a budovania vzťahu maloletého s otcom, v záujme maloletého a rodičovského práva otca. Rodičovské práva a povinnosti patria totiž obom rodičom. Nakoľko je v súčasnosti upravený styk otca s maloletým dieťaťom, súd prvej inštancie nevidel neodkladnú potrebu vo zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Otec podal voči uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie, pričom v rámci odvolania uviedol, že považuje uznesenie za nesprávne z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných

dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f CSP), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h CSP), súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Otec v rámci svojho odvolania uviedol, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nemá charakter neodkladnosti, pričom zároveň v odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že nakoľko je v súčasnosti upravený styk otca s maloletým dieťaťom, súd prvej inštancie nevidel neodkladnú potrebu vo zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca. S poukazom na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je zjavné, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní došiel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a taktiež vec nesprávne právne posúdil. Z tvrdení otca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré osvedčujú priložené dôkazy vyplýva, že napriek tomu, že je upravený styk otca s maloletým X., tento sa nerealizuje v súlade s vykonateľným uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 15.07.2020, č.k. 40P/37/2020-71 (ďalej len „uznesenie“). Matka nerešpektuje uznesenie upravujúce styk otca s maloletým, neodovzdáva maloletého otcovi v súlade s uznesením súdu a naďalej bráni v realizácii práva dieťaťa na starostlivosť a výchovu zo strany oboch rodičov, na základe čoho bol otec nútený podať návrh na výkon uznesenia, ktoré je vedené súdom prvej inštancie pod sp. zn. 37Em/6/2020. Skutočný stav veci je taký, že úpravou styku otca s maloletým nedošlo k žiadnej náprave, keďže pretrváva stav od svojvoľného odchodu matky s maloletým z Bernolákova a je nevyhnuté v záujme maloletého dieťaťa, aby došlo neodkladne k zvereniu maloletého do osobnej starostlivosti otca. Argumentácia súdu prvej inštancie, že nakoľko je upravený styk, nie je dôvod na neodkladnú potrebu zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti, neobstojí a je v rozpore so zákonom, ako aj s judikatúrou. Bránenie v styku je zo zákona dôvodom, pre ktoré súd môže rozhodnúť o zverení dieťaťa do starostlivosti toho rodiča, ktorému je v kontakte s dieťaťom bránené. Podľa ustanovenia § 25 ods. 4 Zákona o rodine: „Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.“ Skutočnosť, že matka bráni otcovi v kontakte s maloletým, podmieňuje ho svojou prítomnosťou, pričom nerešpektuje ani vykonateľné uznesenie súdu, jasne preukazuje, že sú splnené zákonné predpoklady pre rozhodnutie v otázke dočasného zverenia maloletého do osobnej starostlivosti otca. Charakter neodkladnosti je v danom prípade daný potrebou ochrany ohrozených záujmov maloletého dieťaťa a hrozbou, že dôjde k nenapraviteľnému odcudzeniu a narušeniu citových väzieb a vzťahu otca a maloletého dieťaťa. V danom prípade má už súd z vykonaného dokazovania osvedčené, že otec zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloletého, že maloletý má k obojmu rodičom vytvorené silný citový vzťah, že maloletý sa vyjadril, že chce ísť k otcovi atď., a otec spĺňa všetky podmienky pre zverenie maloletého do osobnej starostlivosti. Na druhej strane otec má pochybnosti o vhodnosti a stabilite výchovného prostredia maloletého u matky, nakoľko aktuálne žije v domácnosti, kde spolu s maloletým majú k dispozícii jednu izbu, pričom matka žije v spoločnej domácnosti aj s jej matkou, ktorá trpí psychiatrickým ochorením (bipolárnou poruchou). Otec už v rámci svojich predchádzajúcich podaní upriamoval pozornosť na zodpovednosť a prístup matky k starostlivosti o maloletého, ktorá samostatne dlhodobo nevedela zvládnuť starostlivosť o maloletého, a preto aj zjavne aktuálne starostlivosť prenecháva aj svojim rodičom, čo však pre maloletého nemusí byť vhodné. Z uvedeného dôvodu má otec za to, že súd prvej inštancie sa nedostatočne oboznámil s podaným návrhom a rozhodol v rozpore so skutočným stavom veci (prítom z vlastnej činnosti má vedomosť o všetkých konaniach vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa), keďže sú splnené všetky zákonné podmienky preto, aby súd vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a uložil matke, ktorá má maloletého fakticky vo svojej starostlivosti, aby maloletého odovzdala do osobnej starostlivosti otca. Súd prvej inštancie nezobral do úvahy ani to, že matka neprejavila záujem ani o zmierné riešenie veci, či pokus nájsť nejaké riešenie situácie prostredníctvom mediátora. Otec zároveň uviedol, že dňa 29.09.2020 sa uskutočnilo pojednávanie vo veci samej vedenej súdom prvej inštancie pod sp. zn. 39P/178/2020 o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na ktorom matka maloletého potvrdila, že maloletého neodovzdáva otcovi v súlade s vykonateľným uznesením o nariadení neodkladného opatrenia, čo odôvodnila len bezdôvodnou obavou, že otec matke maloletého nevráti. Napriek tomu, že matka maloletého bola poučená o povinnosti dodržiavať vykonateľné uznesenie súdu a bola informovaná o tom, že otec si po maloletého dňa 01.10.2020 príde v súlade s rozhodnutím súdu, matka neodovzdala maloletého otcovi a umožnila mu len krátku návštevu maloletého. Otec v rámci podaného odvolania predložil odvolaciemu súdu komunikáciu s matkou maloletého, ohľadom plánovaného príchodu do Košíc za účelom realizácie práva styku upraveného uznesením. Matka otcovi uviedla, že maloletého z dôvodu vyhláseného núdzového stavu a z dôvodu obavy o zdravie syna kvôli chorobe COVID-19 nepustí mimo Košického okresu a môže byť so synom za jej prítomnosti. Následne otcovi uviedla, že má prísť. V čase, keď už bol otec na ceste, mu matka uviedla,

že mu syna neodovzdá a umožní mu iba návštevu maloletého za jej prítomnosti. Dôvody, ktoré uvádza matka pritom neobstoja, pretože otec bol v kontakte s maloletým a prítomnosť matky nie je ochrana pred prípadným sa nakazením choroby. Zároveň dôvody pre neodovzdanie maloletého otcovi vyvracajú aj ďalšie konania matky. Ak sa matka obáva o zdravie maloletého a v čase druhej vlny pandémie umiestni maloletého do predškolského zariadenia (matka uviedla na pojednávaní, že maloletý navštevuje škôlku a prestal ju navštevovať až z dôvodu jej zavretia), kde je vo väčšom kontakte s inými tretími osobami, avšak kontakt len s otcom a starými rodičmi v Bernolákove mu neumožní, je preukázané, že na jej strane ide o zámerné neumožnenie kontaktu dieťaťa s otcom v zmysle uznesenia. Dôvody matky, že otcovi maloletého neodovzdá preto, lebo je vyhlásený núdzový stav, resp. že Bratislava je v červenej zóne, keď otec maloletého pritom žije v Bernolákove, tiež nie je možné považovať za dôležitý dôvod, pre ktorý by sa nemal realizovať styk otca s dieťaťom. Zároveň neexistuje žiadne také opatrenie, či nariadenie, ktoré by zakazovalo realizáciu styku rodiča s dieťaťom, či umožňovalo nerešpektovať vykonateľné a právoplatné rozhodnutie súdu. Keď otec prišiel dňa 01.10.2020 za maloletým spolu so svojim otcom (z dôvodu vzdialenosti a plánovaného bezprostredného návratu bolo potrebné, aby bol aj náhradný šofér), keď ich maloletý zbadal, tak sa veľmi potešil a hodil sa ocinovi do náručia. Otec povedal maloletému, že prišli po neho, aby šli do Bernolákova a maloletému zaiskrili očka a otočil sa na mamu, či môže ísť, že veď on sa vráti a na otázku, či chce ísť do Bernolákova, odpovedal áno. Otec mal vtedy maloletého na rukách na schodisku pred bytom a mimovoľne urobil krok dozadu. Reakcia matky bola taká, že mu chcela dieťa zobrať z rúk, ako to viackrát urobila aj v minulosti a násilím. Maloletý povedal matke, nech ho nechá a nechcel sa vzdaliť od otca. Otec o uvedenom predkladá aj čestné vyhlásenie svojho otca, ktorý bol svedkom tejto udalosti. Negatívny vplyv konania matky na maloletého osvedčuje aj to, že počas realizácie videohovoru s otcom a starými rodičmi maloletý sa dopytoval matky, že chce ísť za nimi a videohovor skončil jeho plačom. Matka odmietla maloletého otcovi odovzdať a otec nechcel, aby pred maloletým prebiehal ďalší konflikt, a pretože matka na poučenia, prosby a žiadosti nereaguje, opätovne musel odísť bez maloletého späť do Bernolákova, keďže matka nepripravuje maloletého a neodovzdáva maloletého otcovi ani dobrovoľne, ani v súlade s rozhodnutím súdu. Otec by nepristúpil k tomu, aby matke zobral maloletého násilím, či vytrhnutím z rúk a akýmkoľvek spôsobom, ktorý by mohol mať negatívny dopad na maloletého. Otec po tejto udalosti išiel opätovne oznámiť vzniknutú situáciu ÚPSVaR, ako aj polícii, ktorá uvedené posúdila ako oznámenie o marení výkonu súdneho rozhodnutia. Otec má za to, že je bezodkladne potrebné rozhodnúť o povinnosti matky odovzdať maloletého do starostlivosti otca, keďže na strane matky neboli a stále nie sú vytvorené podmienky pre výkon starostlivosti o maloletého v súlade s jeho najlepším záujmom. Matka od mája, kedy sa svojvoľne odsťahovala do Košíc a zobrala so sebou aj maloletého, neumožnila ani jedenkrát otcovi byť s maloletým bez jej prítomnosti, či ho zobrať so sebou mimo Košíc. Keďže matka nerešpektuje dobrovoľne ani vykonateľné uznesenie súdu, ani poučenia zo strany súdu a od vydania uznesenia o úprave styku otca s maloletým uplynú už 3 mesiace a matka do dnešného dňa ani raz (len na základe svojho rozhodnutia) neodovzdala maloletého otcovi za účelom realizácie práva dieťaťa na rovnocennú starostlivosť zo strany oboch rodičov, je z dôvodu ochrany ohrozených záujmov maloletého dieťaťa potrebné dočasne upraviť pomery tak, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti otca, keďže matka nemá záujem na žiadnej reparácii aktuálneho pre maloletého nevyhovujúceho stavu (ktorý matka vytvorila). V tejto súvislosti je potrebné zároveň uviesť súdu, že konanie matky preukazuje, že matka účelovo hľadá akékoľvek dôvody na udržanie tohto nežiaduceho stavu. Ako príklad otec uviedol, že matka sa opakovane otcovi v rámci sms komunikácie vyjadrila, že mu maloletého nedá, kým nebude zverený do jej starostlivosti, v čase, keď jej bol vykonateľným uznesením zverený do starostlivosti, otcovi uvádzala, že mu ho dá bez jej prítomnosti len, keď o tom rozhodne súd, a keď o tom rozhodol súd, tak mu maloletého tak či tak odmietla odovzdať s argumentáciou, že jej ho nevráti, aj keď jej otec na takúto pochybnosť nedal žiaden dôvod. Krajský súd v Bratislave v uznesení zo dňa 17.06.2020, č.k. 11CoP/170/2020-77 uviedol; „Odvolací súd apeluje na matku, aby rešpektovala najlepší záujem maloletého X.Í., pre ktorého je blízkosť jeho otca v živote nevyhnutná a potrebná a aby aj v spolupráci s otcom, za účelom dosiahnutia reparácie aktuálne pre maloletého nežiaduceho stavu, ktorého pretrvávanie by mohlo mať pre maloletého pre neho z dlhodobého hľadiska nenapraviteľné negatívne dôsledky, nevyhnutné spolu začali hľadať nové riešenia.“ Matka neprejavila do dnešného dňa záujem na reparácii aktuálneho stavu a tento pretrváva a aktuálny skutočný stav veci (neumožňovanie otcovi v styku ani napriek vykonateľnému súdному rozhodnutiu) dostatočne osvedčuje, že za účelom ochrany maloletého dieťaťa je potrebné dočasne upraviť pomery maloletého zverením do starostlivosti otca maloletého. Na základe uvedeného otec v rámci odvolacieho konania navrhol, aby Krajský súd v Bratislave vydal uznesenie, ktorým zmení uznesenie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 10.09.2020, č.k. 37P/199/2020-45 tak, že do právoplatného skončenia konania vo veci samej zverí maloletého

X. P.H., B.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca. Zároveň navrhol, aby súd nariadil matke, aby odovzdala maloletého Benjamína Valia, nar. 24.09.2016 do osobnej starostlivosti otca. O trovách konania navrhol rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

6. Matka sa vyjadrila k odvolaniu otca uviedla, že vzhľadom k tomu, že aktuálne je upravený styk otca s maloletým prostredníctvom neodkladného opatrenia (č.k. 40P/37/2020-71 zo dňa 15.07.2020), podávanie ďalšieho opätovného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia považuje matka za doslova šikanózne zo strany otca. O to viac, keď matka otcovi umožňuje styk s maloletým, či už osobne alebo prostredníctvom videohovorov, tak ako to uvádzala už v predchádzajúcich vyjadreniach v súvisiacich právnych veciach, a ako to dopĺňujúco uvádza ďalej v tomto vyjadrení. Matka sa ohradzuje voči vyjadreniam otca, ktoré majú neustále vykresľovať matku za nespôsobilú výchovy maloletého a neschopnú vytvoriť maloletému vhodné a stabilné výchovné prostredie. Matka má za to, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní o návrhu otca, oboznámil so skutočným stavom vecí, a to práve z dôvodu, že má prístup ku všetkým konaniam vo veci starostlivosti súdu o maloletého, a taktiež z vlastnej činnosti. Matka uviedla, že od času odsťahovania sa zo spoločnej domácnosti s otcom, nepretržite zabezpečuje styk otca s maloletým, a rešpektuje nariadené neodkladné opatrenie, pričom na pokyny kolíznej opatrovníčky, ako aj detského psychológa tento styk prebiehal vždy v záujme maloletého dieťaťa, postupne. Matka v rámci svojho vyjadrenia k odvolaniu uviedla aj chronologický prehľad termínov stretnutí otca s maloletým, resp. iné termíny majúce vplyv na nerealizovanie styku, ktoré preukazujú, že matka dodržiava neodkladným opatrením upravený styk, a preto nie sú dané zákonné podmienky, aby súd vyhovel návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Dňa 19.08.2020 - matka s maloletým absolvovala dlho plánovaný výlet s jej kamarátkou, ktorá ich prišla navštíviť z Bratislavy a jej matkou. Večer po príchode z výletu dostali tak matka, ako aj maloletý žalúdočné problémy a hneď na druhý deň matka telefonicky kontaktovala detskú pediatričku aj jej lekárku pre dospelých. Maloletému lekárka nič nepredpísala, len prísnu diétu a matke lekárka predpísala Torekan. Vzhľadom na doručené uznesenie o neodkladnom opatrení, matka navrhla otcovi, aby za nimi prišiel cez víkend. Otec prišiel do Sene dňa 22.08.2020 aj s políciou. Nezaujímal sa o to, kde je jeho syn a ako sa má, a už vôbec neprejavil vôľu s ním stráviť víkend hoci ho pozývala dnu. Maloletého ani nevidel, pretože ten ležal vysilený vnútri v chate. Matka sa vyjadrila, že bolo nadmieru zarážajúce a nepochopiteľné, že ho maloletý vôbec nezaujímal. Dňa 05.09.2020 - otec bol v Košiciach s tým, že sám navrhol, aby išli spoločne do mesta na výlet (matka s maloletým a otcom boli tak spoločne v mestskom parku, na vyhladkovej veži Dómu sv. Alžbety a nakoniec si spoločne zahrli aj futbal na ihrisku), dňa 06.09.2020 - spoločne všetci traja absolvovali výstavu historických lietadiel v Košiciach. Po skončení exkurzie matka otcovi navrhla, aby ešte išli na detské ihrisko, avšak otec uviedol, že sa mu to už neoplatí a tak odišiel domov. Dňa 17.09.2020 - matka bola u lekára vybrať maloletému stehy z brady po úraze, následne maloletý poobede ochorel (mal teploty a silnú nádchu), dňa 18.09.2020 - matka opäť kontaktovala detskú lekárku, ktorá matku poučila, aby pri teplote nad 38° stupňov podávala maloletému Nurofen a do nosa Quixx. Dňa 29.09.2020 sa uskutočnilo pojednávanie v Bratislave, dňa 30.09.2020 - otec kontaktoval matku s tým, že jej autoritatívne oznámil, že si pre maloletého príde na ďalší deň, a to napriek tomu, že od 01.10.2020 boli výrazne sprísnené celoštátne protiepidemiologické opatrenia (vrátane zákazu zhromažďovania osôb nad 6 ľudí), čo evidentne signalizovalo výrazné zhoršenie epidemiologickej situácie na celom Slovensku. Matka preto mala dôvodné obavy o zdravie maloletého (ktorý je navyše náchylný na infekčné ochorenia), v dôsledku čoho otcovi navrhla, že môže prísť za maloletým do Košíc, avšak nechcela maloletého zbytočne vystavovať výraznému riziku nákazy v prípade, ak by otec maloletého zobral do Bernolákova. Matka mala teda za to, že otec znovu s nimi strávi víkend v Košiciach, najmä za účelom minimalizovania rizika nákazy. Dňa 01.10.2020 - otec maloletého prišiel aj so svojim otcom. Už hneď po príchode boli na matku obaja nepríjemne agresívni, keďže ju hneď začali slovne napádať, pretože matka nesúhlasila s tým, aby bol maloletý vystavovaný zvýšenému riziku ochorenia viac dňovým pobytom u otca na západe Slovenska. Až na naliehanie matky a jej rodičov súhlasili, aby sa presunuli do bytu rodičov matky (keďže na chodbe komunikovali s matkou výrazne zvýšeným hlasom). V byte sa zdržali necelú hodinu, počas ktorej sa im matka aj jej rodičia snažili v pokoji vysvetliť, že za danej situácie rozhodne nie je vhodné maloletého vystavovať zvýšenému riziku. V tejto súvislosti matka tiež predkladá čestné vyhlásenia jej rodičov potvrdzujúce tieto skutočnosti. Dňa 13.10.2020 bol otec v Košiciach (na priestupkovom pojednávaní s H. V.), avšak na veľké prekvapenie matky o maloletého ani neprejavil záujem, a teda s maloletým sa nestretol. Dňa 15.10.2020 matka pod veľkým nátlakom napokon súhlasila, aby otec maloletého vzal do Bernolákova, napriek obrovskému strachu a obavám vzhľadom na aktuálnu neustále sa zhoršujúcu situáciu, a to z dôvodu, že otec matku začal kriminalizovať podávaním trestných oznámení. Dňa 29.10.2020 od 13:00

hod. do 01.11.2020 13:15 hod. - styk prebehol v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, dňa 12.11.2020 od 12:30 hod. do 15.11.2020 13:40 hod. styk prebehol v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Ďalej matka uviedla, že okrem vyššie uvedeného osobného výkonu styku, otec realizoval pravidelný styk s maloletým aj prostredníctvom videohovorov (v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia). Matka v rámci svojho vyjadrenia predložila aj rozpis jednotlivých videohovorov. Čo sa týka dodržiavania nariadeného neodkladného opatrenia, matka uviedla, že aj napriek skutočnosti, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý párný týždeň vo štvrtok od 17:00 hod., matka dbá na pravidelný zaužívaný režim maloletého, a odovzdáva maloletého otcovi už v čase obeda, aby bol maloletý čo najmenej ovplyvnený už tak vyčerpávajúcim cestovaním a presúvaním sa. Záverom matka uviedla, že otec využíva každú príležitosť, kedy osobný styk nie je možné vykonať v rozsahu rozhodnutia súdu, pretože tomu bránia objektívne skutočnosti (napr. zhoršený zdravotný stav maloletého a pod.) na to, aby na matku podával trestné oznámenia a volal na ňu políciu, pričom okolnosti, ktoré výkon styku znemožnili, prípadne obmedzili, nie je ochotný brať vôbec do úvahy a nekriticky ich vyhodnotiť v záujme maloletého dieťaťa. Takéto konanie otca nepovažuje matka za súladné so záujmami maloletého a ani za dôvodné, keďže ako z vyššie uvedeného vyplýva, v žiadnom prípade nemožno hovoriť o tom, že by matka otcovi bránila v styku s maloletým. V úplnom závere matka predložila súdu v prílohe tohto podania vyjadrenie škôlky, ktorú navštevuje maloletý, z ktorej vyplýva, že maloletý sa v škôlke veľmi rýchlo adaptoval, má tam nových kamarátov a do škôlky sa vždy teší, čo vyvracia otcove tvrdenia o nepriaznivom výchovnom prostredí maloletého. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, matka v plnom rozsahu súhlasí s odôvodnením napadnutého uznesenia, a preto navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 37P/199/2020-45 zo dňa 10.09.2020, potvrdil.

7. Kolízny opatrovník sa v zmysle ustanovenia § 329 ods. 1 CSP vyjadril k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia v rámci ktorého uviedol, že spisovú dokumentáciu dieťaťa vedú na úrade od apríla 2020. Matka sa aj s maloletým v máji 2020 presťahovala bez súhlasu otca do Košíc. Vzhľadom k potrebám maloletého dieťaťa, rešpektujú jeho právo na zachovanie rovnocenného vzťahu k obidvom rodičom. Stotožňujú sa s tým, že pri výchove dieťaťa je dôležitá ako matka, tak aj otec. Berú do úvahy najmä naplnenie pocitu istoty a bezpečia vyplývajúce z citových väzieb a interpersonálneho vzťahu k obojom rodičom. Nespochybujú, že maloletý má vytvorené citové puto k otcovi. V jeho domácnosti je adaptovaný, ide pre neho o stabilné a dôverne známe prostredie. Má vytvorený pekný vzťah aj k širšej rodine zo strany otca. Otec má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletého. Majú za to, že úlohou rodiča, ktorý zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa, v prípade maloletého je to práve matka, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytvárala priaznivé podmienky na styk otca s maloletým dieťaťom a viedla ho k správneému vzťahu k nemu. Otec ich informoval, že po rozchode s matkou maloletého nevedia efektívne komunikovať. Nadobudol dojem, že matka chce docieľiť tým, že mu maloletého odmieta dávať, aby na neho ako otca zabudol. Matka je pritom povinná rešpektovať práva otca na výkon jeho rodičovských práv a povinností. V zmysle článku 18 Dohovoru o právach dieťaťa základným zmyslom starostlivosti rodičov musí byť záujem dieťaťa. Je zrejme, že medzi rodičmi sú prítomné nezhody ohľadom komunikácie a tiež realizácie styku otca s dieťaťom. Nespochybujú otcovi uvádzané skutočnosti ako v návrhu, tak aj v odvolaní, ale z ich pohľadu sa týkajú primárne vzájomných vzťahov rodičov, ktoré následne premietajú do výkonu rodičovských práv a povinností. Z komunikácie rodičov je možné vyvodiť záver, že situáciu vyhrcojú obaja rodičia. Maloletý je naviazaný na oboch rodičov. Matka vytvorila vhodné podmienky pre všestranný vývin maloletého. S dieťaťom žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi. Maloletý je adaptovaný v domácnosti starých rodičov. Zo správy ÚPSVaR Košice vyplýva, že matka má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletého. Od septembra 2020 navštevuje predškolské zariadenia v mieste aktuálneho bydliska. V prípade, že rodičia majú spoločné dieťa narodené z ich vzťahu, je potrebné komunikovať a riešiť veci týkajúce sa maloletého tak, aby záujem dieťaťa bol pre oboch prvoradým a aby ich spoločné dieťa nepociťovalo ich prežitý konflikt ako svoj problém. Kolízny opatrovník je toho názoru, že obaja rodičia sú spôsobilí osobne vychovávať maloletého a plnohodnotne zabezpečovať starostlivosť o neho. Do októbra 2020 prebiehal styk za prítomnosti matky v mieste jej aktuálneho bydliska. Matka neumožňovala realizovať styk otca a dieťaťa v jeho domácnosti a bez jej prítomnosti. Otec takto netrúvil čas s dieťaťom efektívne, ale naopak styk prebiehal pod dohľadom matky príp. aj jej rodinných príslušníkov. Takto realizovaný styk je kontraproduktívny, pretože sa stupňujú konflikty medzi rodičmi. Kolízny opatrovník má za to, že matka nerešpektovaním rozhodnutia súdu neumožňovala otcovi dostatočný priestor, aby mohol s maloletým tráviť čas a výchovne na neho vplývať. Vzhľadom k uvedenému bolo obojom rodičom odporúčané absolvovať psychologické poradenstvo na RPPS ÚPSVaR Košice, z dôvodu prispôsobenia sa situácii po rozchode, obnovenia

efektívnej komunikácie, rešpektovania úlohy druhého rodiča v živote dieťaťa a realizácie styku v zmysle uznesenia. Aktuálne sa od 15.10.2020 realizuje styk otca s maloletým, v súlade s uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 15.07.2020 č.k. 40P/37/2020-71. Dieťa je fakticky v osobnej starostlivosti matky, otec vykonáva svoje rodičovské práva a plní si svoje povinnosti predovšetkým v rámci realizácie styku. Naposledy sa styk realizoval od 29.10.2020 do 31.10.2020 v domácnosti otca, ktorý si dieťa prevzal a odovzdal matke v mieste jej aktuálneho bydliska. Kolízny opatrovník má za to, že otec vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil potrebu navrhovanej dočasnej úpravy, v ktorom navrhoval maloleté dieťa dočasne zveriť do svojej osobnej starostlivosti. Účelom právnej úpravy inštitútu neodkladného opatrenia je poskytnúť ohrozenému rýchlu a dočasnú ochranu do rozhodnutia vo veci samej. Kolízny opatrovník je toho názoru, že neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o súdnu úpravu bezprostredne sa dotýkajúcu záujmov maloletého dieťaťa, avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené. V danom prípade nebolo preukázané, že by boli tieto práva vážne ohrozené. Otec nijakým spôsobom neosvedčil, že by boli záujmy, výchova, zdravie alebo život dieťaťa zo strany matky vážne ohrozené. Aktuálne prebieha na Okresnom súde Bratislava III konanie vo veci ÚPP, kde po vykonanom dokazovaní súd vo veci samej rozhodne.

8. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom nebol viazaný rozsahom ani dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne a právne správne potvrdiť (§ 387 ods.1,2 Civilného sporového poriadku).

9. Podľa § 65 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

10. Podľa § 66 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

11. Podľa § 67 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

12. Podľa § 366 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že na Okresnom súde Bratislava III prebieha pod sp. zn. 39P/178/2020 konanie o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, a súčasne konanie o návrhu matky na nahradenie prejavu vôle otca, vedené na súde prvej inštancie pod sp.zn. 40P/61/2020. V rámci konania o úpravu práv a povinností k maloletému X.B. t.j. konania vedeného pod sp.zn. 39P/178/2020 bolo dňa 15.07.2020 vydané neodkladné opatrenie č.k. 40P/37/2020-71, ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, je otec oprávnený stretávať sa s maloletým X.B. P., nar. XX.XX.XXXX každý párný týždeň od štvrtka od 17:00 hod. do nedele do 15:00 hod. a od 14.08. od 15:00 hod. do 23.08. do 15:00 hod. s tým, že otec si maloletého prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky a matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a otcovi ho v určenom čase odovzdať. Súčasne súd prvej inštancie určil, že otec má právo audiovizuálneho kontaktu s maloletým X.B. P., nar. XX.XX.XXXX prostredníctvom aplikácie Facetime, každý párný týždeň v pondelok a v stredu o 18:30 hod. a každý nepárný týždeň v utorok a vo štvrtok o 18:30 hod. Matka je povinná tento kontakt otca s maloletým umožniť, maloletého na tento kontakt pripraviť a v stanovenom čase prijať hovor od otca maloletého. Vo zvyšnej časti súd prvej inštancie návrh otca zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Otec sa voči uvedenému uzneseniu odvolal a momentálne prebieha odvolacie konanie na Krajskom súde v Bratislave.

14. Účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

15. Z obsahu spisu a súčasne aj z opisu skutočného stavu mal odvolací súd za preukázané, do 10/2020 mali rodičia problém ohľadom realizácie styku otca s maloletým synom. Otec vníma konanie matky ako konanie, ktorým otcovi bráni v realizácii styku s maloletým, a matka vníma konanie otca tak, že presadzuje svoju vôľu, bez ohľadu na záujem maloletého, jeho zdravotný stav, prípadne iné prekážky (napr. pandemická situácia), ktoré otec odmieta rešpektovať. Rovnako konanie rodičov popisuje aj kolízny opatrovník. Odvolací súd má v danom prípade za to, že medzičasom t.j. od podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (t.j. od 09/2020), do rozhodnutia odvolacieho súdu sa situácia medzi rodičmi trochu zmenila a to z dôvodu, že matka od 10/2020 umožňuje otcovi realizovať styk. Inak povedané, otec realizuje styk s maloletým synom bez prítomnosti matky, čo je pre vývoj maloletého nesmierne potrebné. Na druhej strane hlavný argument otca, ktorým zdôvodňuje potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, a to konkrétne potrebu prezverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka neumožňuje otcovi reálny styk s maloletým synom už v čase rozhodovania odvolacieho súdu absentuje, nakoľko styk otca s maloletým synom sa realizuje bez prítomnosti matky, v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Odvolací súd nespochybňuje taký stav, že v prípade, že by sa reálne styk otca s maloletým synom vôbec nerealizoval, v dôsledku konania zo strany matky, t.j. matka by mu otcovi v takomto styku s maloletým synom bránila, je namieste aplikácia ustanovenia § 25 ods. 4 Zákona o rodine, podľa ktorého ak jeden z rodičov opakovane, bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, môže súd na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Je treba zdôrazniť, že takéto ustanovenie nemôže byť len obsolétym ustanovením, bez jeho reálnej aplikácie v praxi. Na druhej strane je taktiež potrebné uviesť, že všetky tvrdené skutočnosti je však treba vždy vyhodnotiť s ohľadom na závery zistené v rámci realizácie dokazovania, ale nie v rámci konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, kde sa dokazovanie nevykonáva. Tak, ako aj v tomto prípade, z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, z odvolania otca, ako aj z vyjadrenia matky vyplývajú protichodné tvrdenia rodičov, ktoré je potrebné podľa názoru odvolacieho súdu podrobiť dokazovaniu vo veci samej a v zmysle záverov vykonaného dokazovania je potrebné rozhodnúť. V danom prípade odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie zastáva názor, že v tomto prípade absentuje potreba bezodkladnosti úpravy pomerov, nakoľko styk otca s maloletým synom prebieha v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, pričom konanie vo veci samej taktiež riadne prebieha. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedenú situáciu nemôže súd prvej inštancie ani odvolací súd vyriešiť prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým prezverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca, a to nielen z dôvodu protichodných tvrdení rodičov, ale aj z dôvodu, že v danom prípade absentuje potreba bezodkladnosti úpravy pomerov. Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh otca na prezverenie maloletého X. na do osobnej starostlivosti otca, ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). Odvolací súd zdôrazňuje, že je potrebné v predmetnej veci zamerať sa na konanie vo veci samej, v ktorej je nutné vykonať potrebné dokazovanie a rozhodnúť v súlade so záujmom maloletého.

16. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).